

Programma

Op initiatief van NUOVO, de stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht, werd op maandagavond 10 april een bijeenkomst georganiseerd in het nieuwe gebouw van het Leidsche Rijn College. Doel van de avond was een inspirerende aanpak te ontwerpen die scholen aanzet op duurzame wijze vorm te geven aan de ontwikkeling en benutting van talenten van leerlingen en hun inzet te organiseren ten behoeve van integratie en sociale cohesie.

Ria Sluiter, voorzitter College van Bestuur van NUOVO, heette de ca. 40 deelnemers van harte welkom. Ferd van den Eerenbeemt en Ton de Langen van Inspirationsworks begeleidden de deelnemers in een DeepDive, een creatieve werkmethode om snel tot ideeën en praktische uitwerkingen te komen. Voordat de deelnemers in kleine teams aan de slag gingen, werden enkele leerlingen als experts geconsulteerd voor inspiratie. De leerlingen hadden ook nagedacht en voorbeelden verzonden van initiatieven die de band tussen school en wijk kan versterken. Daarvan hadden zij een poster gemaakt, zodat alle aanwezigen op hun gemak de ideeën konden nalezen.

Vervolgens gingen acht teams aan de slag met het ontwikkelen van een aanpak. Circa twee uur later werden de twee winnende ontwerpen gepresenteerd. Ria Sluiter sloot de avond af met de wens dat alle betrokken scholen de ideeën oppakken en een initiatief ontwikkelen.

Resultaat van de bijeenkomst: ouders meer betrekken en organiseren jaarlijks evenement

In de onderwijsagenda 2006-2010 van Utrecht staat ondermeer dat 'Utrecht onderwijsstad' vorm moet krijgen door ...*de ontwikkeling van individuele talenten ten behoeve van het individu maar ook ten behoeve van de samenleving...* NUOVO organiseerde maandag 10 april een bijeenkomst om na te denken hoe deze ambitie vertaald kan worden naar de alledaagse praktijk van de 11 aangesloten scholen. Ca. 40 leerlingen, ouders, schoolleiders, leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht stortten zich gezamenlijk in een DeepDive. Deze werkmethode staat garant voor creatief teamwerk met praktische resultaten.

Het werd duidelijk dat scholen de blik nog meer naar buiten moeten richten. Scholen bereiden de jongeren voor op een zinvolle plek in de samenleving. Contacten met andere maatschappelijke partijen zijn daarbij essentieel. Leerlingen moeten al tijdens de schoolperiode hun talenten kunnen testen in de praktijk en kunnen uitvinden waarin zij goed zijn en wat zij leuk vinden. Met name tijdens maatschappelijk relevante projecten die bijdragen aan integratie en sociale cohesie.

De teams stonden op één lijn wat betreft verbinding. Er zijn meer verbindingen nodig tussen ouders, leerlingen, scholen, buurtbewoners en andere partijen ten behoeve van samenwerking en de ontwikkeling van kwaliteiten. Eén team vond dat ouders de belangrijkste rol hebben als venster naar de samenleving. Ouders vervullen immers al hun maatschappelijke functie, b.v. als ambtenaar, voetbalcoach of advocaat. Juist zij kunnen leerlingen informeren en inspireren, als zij op school komen vertellen over hun passie. Een ander team wil vooral de verbinding tussen de school en de buurt versterken, b.v. door het organiseren van een culturele jaarmarkt. Leerlingen hebben daarbij de regie en kunnen op die manier hun kwaliteiten testen. De buurt wordt uitgenodigd te genieten van de jaarmarkt.

Beide ideeën worden door de deelnemers meegenomen naar hun school en zij gaan proberen een initiatief te ontwikkelen, zodat de ambitie 'Utrecht onderwijsstad' daadwerkelijk vorm krijgt.

Wall of inspiration: leerlingen presenteren hun ideeën

Drie groepen leerlingen presenteerden met een poster hun ideeën voor initiatieven die integratie en sociale cohesie bevorderen en waarbij zij hun talenten inzetten. Ton de Langen vroeg de leerlingen om toelichting.

Cesar Roelofsen en Patricia Pycke van het Meerstream College hadden een prachtige poster geschilderd die diverse projecten en situaties in hun school symboliseerde. Bijvoorbeeld een circusproject waarbij leerlingen circustechnieken oefenen en die in een voorstelling laten zien, bijvoorbeeld aan buurtbewoners. Of de studenten in de naburige studentenflats kunnen benaderd worden voor ondersteuning van de leerlingen. Twee verschillend gekleurde handen op de poster symboliseerde dat alle culturen bij elkaar horen en gewoon samen kunnen leven. Leerlingen van de school kunnen b.v. een opdracht krijgen een kunstwerk te maken over een cultuur die zij niet kennen. Daarvoor is het nodig je te verdiepen in andere culturen en met mensen te gaan praten. Dat bevordert het begrip tussen culturen.

Ricardo van Dijk, Manisha Steur en Kimberley de Heus van het Via Nova College presenteerden initiatieven die de school kan nemen. Het organiseren van een bingo op school voor mensen uit de buurt. Leerlingen kunnen het organiseren en presenteren en daarmee hun kwaliteiten testen en talenten uitproberen. Wellicht zijn bestaande bingogroepen op zoek naar ruimte die 's avonds gebruikt kan worden en de school heeft die natuurlijk volop. Een ander idee is om buurtbewoners, jong en oud, een rondleiding door de school te geven, zodat leerlingen en buurtbewoners elkaar leren kennen.

Vivianne de Prouw, Sacha Rowling en Roos Verouden van UniC hadden ook goed nagedacht over initiatieven. Zij hebben zelf al meegemaakt dat zij korte tijd konden proeven van het echte werk. Sacha had na een tijdje helpen in het kleuteronderwijs ontdekt dat zij het leuk vindt met mensen te werken. De twee anderen hadden bij de gemeente Utrecht gewerkt. Voor Vivianne staat het nu als een paal boven water dat zij geen baan wil waarbij ze de hele dag met dezelfde mensen in dezelfde ruimte moet werken. Liefst gaat zij later aan de slag als architect. De school zou haar daarbij kunnen helpen door b.v. tijdens de 'vrije ruimte' in het rooster samen met anderen een wijk te laten ontwerpen. Dan leert zij wat er allemaal komt kijken bij het ontwerpen van een leefomgeving. Een ander idee dat de dames suggereerden is dat de school het mogelijk maakt dat leerlingen een sportdag organiseren voor een speciale doelgroep, b.v. bejaarden of kinderen van een basisschool. Wat zij daarvoor nodig hebben zijn docenten, leerlingen, de doelgroep, ideeën en materiaal/middelen.

Met DeepDive werken aan een creatieve oplossing

DeepDive is een methode die stamt uit de wereld van *industrial design*. Inmiddels blijkt deze methode ook toepasbaar op meerdere werkgebieden en binnen andere processen. Via een strakke structuur met instructies en randvoorwaarden wordt methodisch toegewerkt naar een creatieve en innovatieve oplossing voor een *challenge*. Samenwerking in teams en creatief denken waarbij elk idee waardevol is, staan centraal in deze methode.

Ferd van den Eerenbeemt en Ton de Langen van Inspirationworks uit Den Haag faciliteerden deze DeepDive.

Onderdelen van een DeepDive zijn het formuleren van de *challenge*, het consulteren van experts, brainstormen in teams, het ontwikkelen van prototypes door de verschillende teams, feedback daarop van andere teams en het verbeteren van de prototypes. Tenslotte beslissen de teams gezamenlijk welk prototype de beste oplossing vertegenwoordigt.

De uitdaging en de werkwijze

Acht teams van drie of vier deelnemers gingen de uitdaging van deze DeepDive aan.

Wat moet er op scholen gebeuren zodat leerlingen:

- hun eigen talenten ontdekken, benutten én ontwikkelen door
- hun inzet voor maatschappelijke doelen in termen van integratie en/of sociale cohesie.

Ontwerp hiervoor een inspirerende aanpak die scholen ertoe zal aanzetten dit op een duurzame wijze vorm te geven.

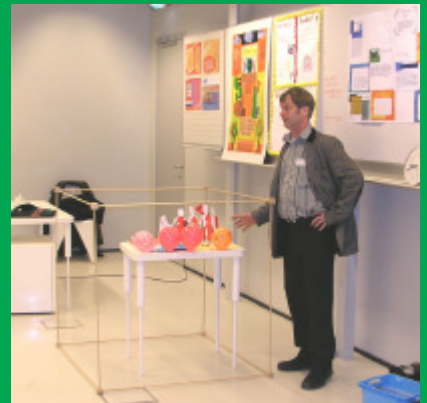
De acht teams werden verdeeld over twee ruimten. Zij brainstormden over de opdracht. Vervolgens kozen zij een oplossing en maakten hiervoor op creatieve wijze een model. Er werd met veel plezier geknipt, geplakt, gevouwen en getekend. De resultaten waren kleurrijk en beeldend. Daarna bleef één teamlid bij het model om het toe te lichten en de andere teamleden verdeelden zich over de resterende drie teams in dezelfde ruimte. De modellen werden kort toegelicht en er werd feedback gegeven. Eén van de aanbevelingen van DeepDive is het stelen van goede ideeën van anderen om je eigen model te perfectioneren. Die suggestie werd flink ter harte genomen. De deelnemers kwamen weer terug bij hun eigen model, wisselden ervaringen uit en verbeterden hun model. Vervolgens gaven de vier teams in dezelfde ruimte aan elkaar een presentatie van hun verbeterde model. Gezamenlijk kozen zij de beste oplossing. In de andere ruimte gebeurde hetzelfde. Tenslotte werden plenair de twee beste modellen gepresenteerd aan alle aanwezigen.

De ouders zijn de linking pin

De vier teams die door Ton de Langen gefaciliteerd werden waren duidelijk in hun mening. De aanpak waarbij de ouders de linking pin zijn voor de school was voor hen de beste keuze. Met veel verve presenteerde Ron Dorreboom, directeur van het Via Nova College, plenair deze aanpak. Verbinding staat in deze aanpak centraal. Verbinding tussen ouders, leerlingen, scholen en maatschappelijke partners. Ouders brengen hun passies en kwaliteiten in: hun beroep, hun sport, hun cultuur etc. Door hierover te vertellen tijdens een les of leerlingen mee te nemen op locatie vormen zij het voorbeeld of de toetssteen voor de leerlingen. Leerlingen kunnen hun kwaliteiten en talenten toetsen bij deze ouders

en ontwikkelen een duidelijker beeld over wat een toekomstig beroep of toekomstige activiteit inhoudt. De ouders zijn het venster naar buiten. Van elke ouder die ingeschakeld wordt, wordt gevraagd zich twee dagen per schooljaar in te zetten voor onderwijs. Om een duurzaam karakter te ontwikkelen van deze aanpak, zal de inbreng van de ouders in de toekomst niet vrijblijvend zijn. Uiteraard krijgen de ouders wel ondersteuning vanuit de school.

Door de veelzijdige expertise en achtergrond van ouders in de school te brengen, wordt de samenleving in de school gebracht en kunnen alle leerlingen een klankbord vinden voor hun talent.

Culturele jaarmarkt voor talentontwikkeling en betrokkenheid van de buurt

Na ingewikkeld rekenwerk in de ruimte waar Ferd de teams begeleidde, werd duidelijk dat een culturele jaarmarkt als beste aanpak gewaardeerd werd. Peter Wind, rector van het Leidsche Rijn College, lichtte deze aanpak plenair toe. Door de onderbouw wordt jaarlijks een culturele markt georganiseerd als methode om de school te presenteren en de buurt in de school uit te nodigen. De leerlingen kiezen een goed doel waarheen de opbrengst gaat. Vervolgens wordt het aan de creativiteit van de leerlingen overge-

laten wat er op de culturele jaarmarkt gedaan, getoond en verkocht wordt. De leerlingen kunnen door middel van deze jaarmarkt hun kwaliteiten inzetten en uittesten in de praktijk. Het is tevens een manier om deuren te openen naar maatschappelijke partners, b.v. als leerlingen beslissen de ijsalon uit de buurt een plek te geven op de jaarmarkt. Dit evenement keert jaarlijks terug waardoor het een duurzaam karakter krijgt en waarnaar de buurt hopelijk gaat uitkijken.

Kansen in beide ideeën

Ria Sluiter was tevreden met de resultaten van de bijeenkomst. Volgens haar liggen in beide aanpakken, de ouders als linking pin en de culturele jaarmarkt, kansen voor de betrokken scholen. Het idee van de culturele jaarmarkt kan vrij eenvoudig een duurzaam karakter krijgen. Ria waarschuwde ervoor te waken dat het een activiteit van leerlingen is en niet van docenten die alvast een draaiboek hebben klaarliggen. Zij moedigde alle aanwezigen aan beide ideeën op te pakken en in ieder geval in elke school een initiatief te ontwikkelen. Daarna dankte zij alle aanwezigen voor hun creatieve inbreng en aanwezigheid.

Colofon

Organisatie: NUOVO
DeepDive: Ferd van den Eerenbeemt en Ton de Langen,
Inspirationworks
Verslag: Birgit Douma